

1913 június 28

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

33-ik szám.

Vasárnap, június 29.



Előfizetési ár szétküldéssel:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Egy hóra	1 korona	Egy hóra	1 K 50 f.
Negyedévre	3	Negyedévre	4 K 50 f.
Egyes szám ára	4 fill.	Egyes szám ára	6 fill.

Felolvasó szerkesztő:
NOSZLOPY TIVADAR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 492.

Ki lesz a győztes?

Nagy csata van most, mikor ezeket a sorokat írjuk, Aradon, olyan, amilyen még nem volt soha! Itt nem két jelölt küzd egymással, hanem két rendszer, s mindkét rendszer hívei halálra kész elszántsággal egymás ellen. A hajdani nagy mérkőzések, amikor Budapesten, a Józsefvárosban Szilágyi Dezső megbuktatta Jókait, itt nálunk pedig Simonyi Ernő Tisza Kálmánt: csak ártatlan futballjáték volt az aradi mérkőzéshez képest.

Az országgyűlést bezárták, de az országgyűlés nem ment szét, hanem áttette székhelyét a vértanuk városába, ahol legutoljára 1849-ben ülésezett a csonka országgyűlés. Most azonban teljes, sőt a Lukács-Tisza-kormányzat óta most csak igazán teljes, mert hisz a késhegyig menő vitákban már az ellenzék is részt vesz.

Az Aradon összegyűlt fiók-országgyűlésen Károlyi Mihály, Andrássy Gyula, Apponyi Albert és Vázsonyi Vilmos vezetésével a magyar parlamenti ellenzék színe-java jött össze, s különösen három vádpontban csucosodik ki a támadás éle: a hatalom visszaélésében, a képviselők mentelmi jogának megsértésében és a reakciós választójogi törvényben.

Egyenkint véve is hihetetlen súlyos vádak, de összefoglalva úgy vagdosztatnak a kormány fejébe, hogy csak úgy dübörög Arad körül a föld. Annyira megy az ágyuzás, hogy Vázsonyi már fölveti: vajjon nem érkezett-e el Magyar ország másodszor is Königrätzhez? A kettős monarchia akkor képtelen volt a hadviselésre, mert befelé viselt óriási módon hadat a maga népe ellen, —

nos és most szinte nem hajszálíg olyan a történelmi szituáció?

Nagy tanulság rejlik ebben és nagy intelem: meg kell állni a végzetes lejtőn, amely első sorban is abban állana, hogy a kiterjesztett népjogokkal kapcsolatban meg kell csinálni a választások szabadságának, tisztaságának és ingyenességének intézményes biztosítékát; mert ha ez megvan: akkor a választási fórumra kidobott ellenfelek — feldühödt oroszánok módjára — nem fálhatják egymást föl.

Az elmúlt esztendő politikai küzdelmének minden szenvedélye itt izzik most a vértanuk városában. Az aradi polgárság szava dönt ma, de az egymással farkasszemét néző táborok tűzvonalaiban a két párt országos vezérkara áll, a fél parlament vivja csatáját az aradi választási küzdelemben. Andrássy, Apponyi, Károlyi, Vázsonyi és az egész ellenzéki vezérkar a lelkesedés óriási elszántságával vezetik a harcot Tisza ellen; a miniszterelnök főkortese pedig Khuen-Héderváry Károly gróf, a kortestábor zöme pedig a félszáznál több munkapárti képviselő.

Minden rendőr mellett két csendőr feltűzött szuronnal és minden utca tele rendőrrel, csendőrrel és katonával; ilyen ma az aradi utca képe, szomorúan emlékeztet a múlt évi budapesti napokra. Az izgalom nagy, a forgalom óriási, minden ember az utcán, léplen-nyomon apró csoportok verődnek össze, lázasan tárgyalják a lehetőségeket. A választás eredménye korántsem az a bizonyosság, melyet a kormánylapok hirdetnek, — egy lelkes és elkeseredett küzdelem színhelye ma Arad, itt életre-halálra megy a harc.

Lázás izgatottsággal várja az egész ország a küzdelem eredményét.

Az ellenzék lelkes hangulatban van és a határtalan terrorizmus és óriási vesztegetések dacára is a győzelem teljes reményével harcol Tisza ellen!

Létesítsünk rabkertészetet.

Ujítás a zöldségpiacon.

Debreczen, jun. 28.

A Szombathelyről hozzánk érkezett lapokból olvassuk, hogy rendkívül érdekes és hasznos ujítást hozott be a szombathelyi királyi ügyészség a rabok foglalkoztatása tekintetében. A szombathelyi drága piac enyhítésére ugyanis rabkertészetet létesített, amelynek egy rabkertész vezetése mellett kizárólag rabok művelnek és a rabkertészet termékeit olcsó áron árúsítják el a szombathelyi piacon.

A rabkertészet legújabb terméke már a legutóbbi hetipiac alkalmával meg is jelent a piacon, hova két ügyes börtönőr szállította fel ezeket, a kofák óriási konsternációjára.

Hogy milyen áldásos lenne a rabkertészet további fejlesztése a piaci drágaság csökkentésére, mi sem bizonyítja jobban, mint az alábbi közölt kis statisztika.

A kofák egy kiló krumpit 40 fillérért adtak, a rabkertészet sokkal jobbat 28 fillérért bocsátott áruba. A kofák 3 darab kalarabéért 20 fillért kértek, a rabkertészet emberei sokkal jobb és nagyobb kalarabé darabját 2 fillérért adták. Ugyanígyen óriási különbséget mellett hozta forgalomba a rabkertészet a többi érucikkeit is.

A meglepő olcsóság mellett az az előnye is megvan a rabkertészetek által termelt zöldségeknek, hogy mind tiszták és izletesek.

Ugy véljük, hogy a szombathelyi piacnál a debreczeni piac sem olcsóbb semmivel s egy ilyen célú rabkertészet felállításával semmivel sem ütközne több akadályba nálunk, mint Szombathelyen.

És ha ezek mellett elgondoljuk, hogy a vásárló közönséget valóságos kiuzsorázó piaci kofák ily tisztességes konkurrenciá mellett kénytelenek lennének a rabkertészek áruival

A „Bikszádi”
természetes

Gyógy-ásványvíz

vegyi alkotórészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása fölülmúlja a hasonlószeretű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Az idei termései savanyu borral vegyítve kellemes ital.

„BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

Egy üveg Bikszádi víz kapható minden fűszeres boltban 32 fillérért, üres üvegért visszafizetnek 8 fillért. Árjegyzéket kívánatra küld.

V. Psylander.
Színpadi tréfa.
Irtá: Nagy Endre.

NAGY ENDRE kabaréja

A náthás család.
Színpadi tréfa.
Irtá: Harsányi Zsolt.

ma este folytatja vendéglátását az „Angol királynő” fedett kert-helyiségében. Kezdeté 9 órakor.

arányban álló tisztességes árat szabni áruiknak, akkor belátjuk, hogy mily hordereje van ennek a kérdésnek különösen most, amikor semmi sincs drágább, mint a pénz és zöldségfélék.

A város már sokat tett a rendelkezésére álló eszközök segítségével a piaci árak csökkentésére, teljes eredményt azonban nem tudott elérni. Meg kell tenni hát most az ügyességgel karöltve minden lehetőt: ez bizonyosan hatni fog a szegény közönség meglesz mentve a kiuzsorázástól!

Létesítsen az ügyesség rabkerteszetet a termelvényeket vigye föl a piacra, árusíttassa meg lesz ojdva a piaci drágaság elleni védekezés kérdése. Az ügyességgel pedig ha anyagi nem is, de az erkölcsi haszna mindenestre meglesz.

A Balkánról.

Zárt ülés a szkupstinában.

A szkupstina tegnap zárt ülést tartott: Belgradban nyilván ezzel is meg akarják könnyíteni a békés megegyezést és meg akarják kimélni a kormányt attól a kellemetlenségtől, hogy ugyiszlóván egész Európa előtt okolja meg, miért kell engednie Szerbiának. A zárt ülésből eddig csak annyi szivárgot ki, hogy ezúttal csak a miniszterelnök beszélt és kifejtette az okokat, amelyek őt arra indították, hogy elfogadja a cár döntését. Hír szerint Pasicnak sikerült meggyőznie a szkupstinát politikájának helyességéről és ezt az álláspontját a szkupstina mai ülésére halasztott vita során kifejezésre fogja juttatni.

Egyhült a helyzet.

Szófiából jelentik: A tegnapi esti vé-

összeütközés ellenére itt nem tartják veszedelemnek a helyzetet. A szrb lapok tulöztek az összeütközés nagyságát és jelentőségét, amire a bolgár sajtó ma meradja a választ, de maga a kormány békére haljandó. Danev miniszterelnök elhalasztotta pétervári utját a szerb kormányvalis gra való tekintettel.

Orosz flottatüntetés Bulgária ellen

Londonból jelentik: Odesszából jelenik a Daily Mailnek: Csütörtökön este várta a utra kelt Sebastopólból az egész fekete-tengeri flotta, négy nagy hadihajó, két kis cirkáló, tizenkét torpedó és tenger a att járó naszád. A flotta a parancs értelmében két rajra oszlott és az a rendelkezése, hogy Várna és Burgas előtt flottatüntetést rendezzen.

A harmasszövetség a londoni konferencián.

Rómából jelentik: A londoni nagykövetségi konferencia legutolsó ülésén Lichnovsky herceg német nagykövet kijelentett, hogy Németország méltányoznak tartja az osztrák-magyar monarchia és Olaszország követeléseit Albánia határainak kijelölése tekintetében és támogatja ezt az álláspontot. Azt kívánja a harmasszövetség, hogy az albán határ délen Btelicz helységet is magába zárja és Goicza albán terület legyen.

Románia mozgósít.

Mérvadó helyre ma rendkívül nyugtalanító hírek érkeztek Szerbia és Bulgária konfliktusáról. E hírek szerint Bulgária megeragazkodik a szerződéssel és ezért a háboru kitörése már csak napok kérdése. A hírek megérkezése után Majoresku miniszterelnök megjelent a kir.lynél audencián, a mely hosszabb ideig tartott. Híre jár, hogy a román hadsereg mozgósítása küszöbön áll. Minden intézkedés megtörtént a gyors moz-

gósítás érdekében. A hivatlos körök magartásából is arra kell következtetni, hogy legközelebb elrendelik a mozgósítást. Az igazságtalanság a városban rendkívül nagy.

Megszállják Albániát.

Londonból jelenik: A Daily Chronicle taviratozzák Rómából: Az olasz kormány katonai expedícióra készül Albániában, mert a nagykövetségi konferencia még most sem rendezte Albánia déli határait. Szó van róla, hogy az orosz csapatok egész Dél-Albániát megszállják és az osztrák-magyar monarchiára bizzak, hogy hasonló katonai intézkedést tegyen Albánia északi tartományaiiban, ha szükségét látja.

Egyleti élet.

A ref. lelkészek fizetésrendezése.

Választmányi ülés a kollégiumban.

Az Országos Református Lelkész Egyesület választmánya tegnap délután Baltazár Dezső dr. református püspök elnökölte alatt a Kollégium dísztermében ülést tartott, melyen a lelkészek fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslathoz és a hajduböszörményi Kálvineum építésének ügyéhez szólak hozzá és vitatták meg. Az ülés lefolyásáról a «Debreczen» munkatársa a következőket jelenti:

Baltazár Dezső dr. püspök bejelentette, hogy a lelkészi fizetéseknek rendezéséről szóló törvényt oly gyorsan akották s hozták meg, hogy annak tervezett egyes rendelkezésével szemben óvást nem emelhetett. Eppen azért félbe nem maradhat s nem szünetelhet az ORLE. amaz akciója, amely a törvényben előirt alapfizetés megvalósítására vonatkozik. A szükséges teendőkre vonatkozólag határozati javaslatot nyújt be.

László és Fenyő műszaki üzlete

Debreczen, Huszár-utca 13. Telefon 3-58.

Bakach Beseney báró ősei.

A királyi galánthai Beseney Ferenc nyugalmazott vezérőrnagynak és törvényes utódainak a magyar bárói méltóságot dímentesen adományozta és megenyvedte, hogy nevezett és törvényes utódai családnévüket, előnevüket és címerüket a fiágban kihalt szentgyörgyvölgyi báró Bakach család nevével, előnevével és címevel egyesítsék és jövőben a báró szentgyörgyvölgyi és galánthai Bakach-Beseney családnévet viselhessek.

Beseney Ferencz nőégon leszármazója a Bakach családnak, amely több, mint másfél-száz év előtt fiágon kihalt s amelynek neve és rangja benne, egy leányági késő unokában most új életre kel.

A hazánk történetében egykor jelentékeny szerepet játszott, majd grófi rangra emelkedett s fejedelmi vagyonnal rendelkező gerssei Pethő-család a honfoglalóktól eredő Nádasd nemből származott. Birtokai voltak: — Keszthely, Téthika, Rezi és Kemendvára Zalavármegyében, — a várakhoz tartozó uradalmakkal, továbbá Vasvár, — Fejsőmagyarországon Gede és Sztrepkó vára, ugy Horvátországban is nagyterjedésű birtokai voltak, sőt még Erdélyben is.

A Pethő-család zalavármegyei ágá a tizenhetedik század elején fiágon kihalt s leányutódot, Pethő Katalint szentgyörgyvölgyi Bakach Sandrin (Sándor) vette nőül, akinek családja már akkor terjedelmes birtok ura volt Zalavármegye Szentgyörgyvölgy vidékén s aki a házasság révén a gerssei Pethők zalavármegyei várait és uradalmait örökölte s kiváló érdemeiért bárói rangra emeltetett.

A báró Bakach-család a tizennyolcadik század elején fiágon szintén kihalt s javait és jogait a leányági jogutódokra mentek át, még pedig akként, hogy báró Bakach Juliánna, férjhez ment Niczky Lászlóné utódot fellest, báró Bakach Orsolya, férj, szentgyörgyi Horváth Lászlóné utódot negyedrészt, báró Bakach Teréz, férj, vizeki Talján Józsefné utódot egynyolcadrészt és báró Bakach Viktória, cserneki és tarkói Dessevffy Ferenczné utódot egynyolcadrészt ijette a nőgra is kiterjedő donációk és a leszármazás szerint, a Gerssei Pethők zalavármegyei ágának jogából és javaiból.

A fentebb megnevezett báró Bakach Juliánna, férj, Niczky Lászlóné fiától, Niczky Mojzstól származott unokáját, Niczky Juditot, 1730—1740. között felsőpatáki Bosnyák Márton vette nőül, akinek kilenc gyermeke közül, az 1754-ben született leánya, Bosnyák Teréz, Galánthay Besseney László zalavármegyei gerssei birtokos felesége lett. Ennek a Besseney Lászlónak fia volt Besseney János, akinek fia Besseney Ferencz huszárőrnagynak, aki eszerint a Bosnyák-család révén a Niczky-családnak — a Niczky-család révén pedig a báró Bakach-családnak vérbeli utóda.

A török hódoltság idején a Bakachok a keszthelyi végvár kapitányi tisztét is viselték, Rákóczi szabadságharca alatt pedig a nemzet ügy védelmében tüntek ki.

A báró Bakachok zalavármegyei rengeteg birtokainak van egy kis története, amiről nem lesz érdeklőjen röviden megemlíkeznünk.

Festetics Kristóf, a nagy szerző, a báró Bakach-család szétterjedt leányági utódaitól potom pénzen megszerezte az említett javakban rejlő jogaikat. Így történt, hogy Niczky Judit, férj, Bosnyák Mártonné is, miután sejtelmésem volt arról, hogy 5 vérről és vagy 50—60 faluról van szó, csekély pénzért fölvalotta (eladta) ősei után való jogait Festetics Kristófnak. Azonban fölvilágosítottván, még kellő időben protestált a káptalanok előtt és ezáltal fenntartotta saját és utódai jogát a birtokokra. Az utódok éltek is ezzel a joggal, amennyiben Bosnyák Márton és Niczky Judit leszármazói meghatalmazták Besseney Lajost, Zalavármegye főiskusát, aki anyja révén szintén örökös volt, (a báró Bakach Beseney Ferencz tőbornoknak pedig nagybátyja), hogy idegen kézen levő ősi javaikért indítson pört és pedig akkor már a híres Festetics György gróf eljén.

Ez a pör meg is indult 1811-ben, melynek folyamán Festetics a Bosnyák-családnak — családi hagyomány szerint azért, hogy lépjen vissza — százszáz forintot ajánlott fej, miután azonban ez visszautasított.

Több hozzászólás után végre is meghatározta a választmány, hogy a püspök javaslatát erre nézve elfogadja és a következő határozati javaslatot jegyzőkönyvébe véteti:

1. A választmány aggodalmát fejezi ki afelől, hogy a törvényjavaslat benyújtása és megszavazása az Orle megkérdőztetése nélkül történt meg.

2. Az Orle. a meghozott törvényt csak ideiglenesnek tartja s a jelekési fizetésrendezés végleges megoldását szükségesnek mondja ki.

3. Fölkéri a választmány a konventet, hogy akkora államségélyt eszközöjjon ki, amelynek alapján a jelekési fizetések törvényszerű kiegészítése lehetséges.

Ezután a Kálvineum ügyére tért át a választmány. Kiss Ferencz kálvineumi elnök bejelenti, hogy a választmány megbízása folytán elkészítette a hajduböszörményi internátus tervezetét, költségvetését. Mindent beleszámítva 3300.000 koronába kerül az internátus. A tervezet szerint az internátus 122 növendékre készül, de ez a szám szűzötvenre emelkedhetik. Az építkezéshez Hajduböszörmény városa egy millió téglát ad s az építkezést július hó 15-én kezdik meg. A losonci árvaház céljaira a 300.000 korona államségélyt még nem utalványozták ugyan ki, de Bajtazár Dezső dr. püspök már kifejezést adott ama reményérlek, hogy a kiutalást miejőbb kieszközölheti s az legközelebb meg fog történni.

A választmány a bejelentést tudomásul vette amí után 15 árva leány részére 200—200 koronát utalványozott ki segélyképen.

Ezután pár puszta az egyület érdeklo ügy letárgyalása, illetve tudomásul vétele után az ülés véget ért.

Modern és a legjobb

VILLAMOS
berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.
Tanuló felvétetik.

Igy azután résztint azért, mert abban a régi időben, mikor egy nagy hatalmu ember egy nagy birtokbän mér jól elhelyezkedett, azt abból kizavarni nehéz dolog volt. — résztint pedig szintén családi hagyomány által fenntartott, de a nyilvánosság ejé nem tartozó más körülmény miatt is, a legtisztább, legvilágosabb jogleszámazás dacára, a per elveszett.

Érdekes még megemlíteni, hogy a fentebb már említett és a Pethő-családba beházasodott Bakach Sandrin (Sándor) unokéja, Bakach Sándor rábadoroszlói Romy Katalint, egy ósrégvasvármegyei család ivadékát bírta nőül, a ki 1692. táján másodsor nagyzarvi Babócsay Ferencz tábornokhoz ment nőül, aki ez összeköttetésnél fogva, a keszthelyi végvár kapiténységét is viselte; két fia is tábornok volt, kik közül egyik 1720 körül bérói rangot kapott és egyik unokéja szintén tábornok volt. Ez a négy tábornok abban az időben magasra emelte a családot, melynek egyik öse 1587-ben bevette Koppány (ma Törökkoppány) várát a töröktől.

A Romy Katalintól leszármazott eme Babócsay család azonban már több mint száz évvel ezelőt kihajt.

A most bárósított galánthai Beseney-család egyik öse 1425-ben kapta adományban Galánthát, Pozsonyvármegyében. Az Eszterházy-család is, mint leányági Beseney utód jutott galánthai ejőnévéhez.

Noszlopy Tivadar.

A katonai beszállásolások.

A törvények és szabályok módosítása.

Pécs város felirata.

Debreczen, junius 27.

Ma érkezett meg Debreczen szab. kir. város közönségéhez Pécs szab. kir. városnak a katonai beszállásolásokról és kapcsolatosan egyéb szolgáltatásokról szóló törvények és szabályok módosítása tárgyában a magyar országgyűlés képviselőházához és a m. kir. miniszterelnökhöz intézett felirata pártolás végett.

Ez a felirat megérdemli azt, hogy vele komolyan foglalkozzunk s megérdemli azt, hogy az összes törvényhatóságok, így Debreczen sz. kir. város törvényhatósága is, melegen pártolja s hasonló szellemű fejrattal forduljon a törvényhozáshoz és a miniszterelnökhöz.

Mert a katonai beszállásolásokról és egyéb kapcsolatos szolgáltatásokról szóló jelenlegi törvények és szabályok már eddig is tetemes anyagi áldozatokat és terheket róttak a lakóingatulajdonos városokra.

Ezeket a terheket hatványozott mértékben sokszorosan súlyosbitja a jövőben egyrészt a véderőnek végrehajtás alatt álló programja és a katonai beszállásolások s egyéb szolgáltatások szükségleteinek a létszámemesél folytán várható nagymérvű megnövekedése, másrészt ettől tekintve is, az a közudomésu tény, hogy a jelzett tételes megállapítások kibocsátása óta a munkabérek és anyagárak az eredetileg is ajácsonyan megállapított térítési díjakhoz arányitva, aránytalanul megrégultak; végül az a körülmény, hogy a katonai igazgatás a térítési díjak változtatjan fenntartása mellett csak nagy pénzügyi áldozatok árán kiejegíthető, azelőtt nem ismert modern építés technikai és közegészségügyi igényeket támaszt a laktanyák tervezésénél és létesítésénél.

Mindehhez hozzájárult még a jelenlegi rendkívüli pénzügyi viszonyok miatt a pénznek és a hitelszövetkezeteknek szinte végletszerű, válságos megrégulása, amely egybeesvén az új laktanyák ép most időszerűvé váló építésének időpontjával, már egymagában is szinte leküzdhetetlen nehézségek elé állítja az új laktanyák építésére utalt városokat.

Az előadott szempontok megfontolásával történt, hogy Pécs szabad királyi város közönsége kimondotta, hogy a képviselőházhoz és a miniszterelnökhöz sürgető fejrattot intéz a katonai beszállásolásokról és egyéb kapcsolatos szolgáltatásokról szóló, elévült és a mai változott viszonyok közé bele nem illo törvények és szabályok sürögös módosítása iránt.

Módosítani kéri pedig ezeket úgy állapításokban, mint különösen abban az irányba, hogy a városnak szabályrendejetben megállapított vízvezeteki és csatornázási díjakat a laktanyák után a katonai igazgatás is megfizesse. Kéri továbbá, hogy az állandó és átvonuló beszállásolásokért, vajamint a katonai előfogalok-

ért fizetett elégtelen térítési díjak a maj ár-, bér- és pénzügyviszonyokkal megfelelően összehangzásba hozassanak, végül, hogy az új laktanyák bérletének biztosítására 25 évben megállapított leghosszabb időtartam legalább is oly időre terjesztessék ki, amely idő ajatt a laktanya felépítésébe beruházott töke a térítési díjakból a mindenkori hitel- és pénzügyviszonyok által megszabott annuitásaj törlesztendő legyen.

Kéri tehát a képviselőházat és a miniszterelnöket, hogy a jelzett irányban szükséges időszerű és meggyőződése szerint el nem odázható törvényhatósági intézkedéseket sürögösen megtegye és előkészítse.

Ajénljuk ezt a fontos s Debreczen város közönségét is mélyen érdeklo ügyet törvényhatóságunk figyelmébe.

IRODALOM.

Az élet rejtélye, teozófiai megvilágításban. Irta Annie Besant. Az eredeti angol kiadás 80 ezer példányban terjedt el Angliában és Amerikában 2—3 év alatt, ami eléggé bizonyítja, hogy a világhírű szerzőnek sikerült ebben a kis munkájában megkapó módon megvilágítani az élet rejtélyét. Egész Európában és Amerikában egyaránt észlelhető már huzamosabb idő óta mély érdeklődés átszellemült ideális életfelfogás iránt és így érthető, hogy Annie Besant kiváló teozófiai munkái mind jobban terjednek el az egész kulturvilágban. Az életnek számos, eddig megfejthetetlenek vélt titkát magyarázza meg világosan és ésszerűen a kiváló szerző e kis munkájában is, amely most Ferenczy Izabella jó, magyaros fordításában jelent meg Budapesten, a Pfeifer Ferdinánd-féle könyvkereskedés kiadásában. Ára 1 ker. 50 fillér.

• A „Vasárnapi Ujság” junius 29-iki száma rendkívül érdekes képét közli Ferdinánd bolgár királynak, mely a győzedelmes uralkodót a rodostói Rák czi-ház előtt ábrázolja. A többi képek a hét aktualitásai közül a torda aranyosvölgyi vasut megnyitását, a kassai gázdagyulást, gróf Károlyi József esküvőjét, a zugligeti Kossuth-szobrot stb. mutatják be. Egy gulya átuszatása a Dunán, József Ferenc főherceg mint festőnövendék, Pásztor Árpád fölvételei a csángókról, szintén nagyon érdekes dolgok. Szépirodalmi olvasmányok: Szini Gyula novellája, Rudnyánszky Gyula verse, Kvassay Ede regénye, egy érdekes francia regény. Egyéb közlemények: Pörge Gergely művészi rajza, képek az aradi választási küzdelemről, stb. s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Ugyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Nép-lap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

A kiváló hó- és hőveszes gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségeknél, köszvényes, cukorbetegségnél, vese- és húrtut bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz. — Kapható ártányvételkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipózi Salvatorforrás-Válhat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Agyonütötte a villamos áram.

A leszakadt vezeték áldozata.

A főmolnár szerencsétlensége.

Debreczen, jun. 28.

(Saját tudósítónktól.) Megrondító szerencsétlenség történt ma délelőtti Debreczenben. Az utcavilágítási célokra szolgáló villamosvezetéknek egy leszakadt drótját megérintette a «Hortobágy» malom főmolnára, hogy a leszakadt vezeték következtében beállt üzemzavart megszüntesse s a leszakadt vezetékben levő villamos áram

pillanat alatt megölte a szerencsétlen embert.

aki a vezeték megérintésének percében hirtelen esett az esőtől ázott, sáros földre.

A megdöbbentő szerencsétlenségről — a melynek híre villámgyorsan terjedt el az egész városban — a «Debreczen» munkatársa a következőket jelenti:

Ma délelőtti 10 óratájban a Mester-utca végén levő «Hortobágy»-malomban egyszerre hirtelen megszűnt az üzem.

A malom főmolnára, Ksik Tamás azonban tisztában volt vele, hogy a baj csakis a villamos vezetéknek lehet, ezért elindult, hogy megkeresse a baj okát.

Mint ahogy azonban a malomban benn nem találta, elindult, hogy megkeresse a baj okát. Kiment az utcára s a gyermek-menhely háta mögött egyszerre meglátta, hogy az áramot szolgáló villamos vezeték huzala leszakadt.

Azonnal odasietett a vezetékhez, hol kivüle már egy rendőr is állott és odaérve, szinte öntudatlanul lehajolt.

A vezeték mellett posztoló rendőr látva, hogy Ksik mindjárt megérinti a huzalt, rákiáltott:

— Nehogy hozzányúljon, mert agyonüti az áram!

A figyelmeztetés azonban ekkor már elkészt, mert Ksik lehajolva, megfogta a huzalt,

a melynek érintése után azonnal holtan bukott a földre.

A vezetékben levő villamos áram abban a pillanatban megölte a szerencsétlen embert.

Ksik mintegy 2 év előtt került a «Hortobágy» malomhoz, ahol szorgalmáért és józan életéért csakhamar megszerették, úgy hogy pár hó múltán főmolnárrá lett. Hajlata mindenütt általános részvétet keltett, annyival is inkább, mivel 4 gyermeke és felesége gyászolja, aki éppen egy gyermekkel várandós.

A hatóság megindította a szerencsétlenség ügyében a vizsgálatot, a szerencsétlenül járt főmolnárt pedig beszállították a kórházba.

Marólugot ivott egy kis gyermek.

A vigyázatlanság áldozata.

Debreczen, jun. 28.

(Saját tudósítónktól.) Szinte napirenden hallunk és olvasunk az utóbbi időben olyan hírekről, amelyek mind arról szólnak, hogy a langha fejjűgyeget következtében egészen kis, szinte öntudatlan gyermekek hozzáférnek a legveszedelmesebb háziszertre, a marólughoz, a melyből aztán — nem is tudva, mit csinálnak — ittak. A legutóbb hajál lett egy ilyen eset vége, mert a kis gyermek bejött az így szenvedett belső égési sebekbe.

Az emberek azonban — dacára, hogy napirenden vannak forgalomban ilyen esetekről szóló hírek — csak nem akarnak tanulni s csak nem fordítanak nagyobb gondot sem a veszedelmes háziszertre, sem pedig a kis gyermekekre. Így aztán nem csoda, ha napról-napra szaporodik a marólugos esetek száma.

Ujabbán ismét áldozatul esett egy kis gyermek a bűnös emberi gondatlanságnak. Erről az esetről a «Debreczen» munkatársa a következőket jelenti:

Gönczi Andrásné; Kaura Juliánna Homokkert, Hegyi Mihály-utca 30. sz. ajatti jakos kis 3 és fél éves unokája, Kovács Sándor a napokban egyedül maradt nagyanyja szobájában, hol a szekrény tetején egy üvegben marólug volt. A kis fiú látva az üveget, azt hitte, hogy vajami jó étel van benne, miért is leemelte azt onnan és ivott bejőle.

A folyadék természetesen összeégette száját és torkát, úgy hogy a kórházba kellett szállítani. A rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítése végett, hogy a gyermek balesetéért terhel-e vajakit felelősség.

A kis gyermek állapota könnyebb természetű.

A DEMKE debreceni internátusa.

Átadás előtt.

Debreczen, jun. 28.

(Saját tudósítónktól.) A DEMKE. debreceni internátusának munkálatai befejeződtek, úgy hogy az intézet ünnepélyes átadása rendezésének már a legközelebb megtörténhetik.

Erre vonatkozóan ma délelőtti 9 órai kezdettel, Kovács József polgármester elnöklété alatt az e célra alakult bizottság a városházán bizalmas értekezést tartott, melynek eredményéről azonban semmi értesítést sem lehetett kapni.

Az intézet vezetősége az internátust a következő programmal szándékozik átadni rendelkezésének:

A D. M. K. E. debreceni nevelőintézetének

célja, hogy gimnáziumi, főreáliskola, kereskedelmi, polgári és ejemi iskola tanulmányukat végző ifjakat a család, egyház és állam hasznos tagjaivá neveljen, őket testi és lelki fejlődésükben szorgosan gondozza, a középiskolai ismeretekben kiképezze.

A növendékek a többi nyilvános, künnlakó tanulókkal együtt látogatják az előadásokat; egyébként tőlük ej vannak különítve és a nevelőintézetben alkalmazott és bennlakó tanárok különös vezetése és gondozása alatt állanak. A növendékek erkölcsi visejeteről, előhaladásáról és szorgalmáról a szülők havonként részletes tudósítást kapnak.

A tanév szeptember hó 1-én kezdődik. Polgári és husvét szünidőt otthon szüleiknél töltik a növendékek, mely alkalmakkor a hazautazás csak a szülők vagy megbízottaik kísérete, fölügyelete és felelőssége mellett történhetik.

A fővelére vonatkozólag bővebb felvilágosítással az intézet vezetősége (Szeged) szolgál.

HIREK.

Napról-napra.

Bum, bum, bum!

Bum, bum, bum,
Csinna-dratta bum.

Üres a

Vén kollégium.

Vége van már a vizsgáknak,

Jó dolga van a diáknak

Itt a nagyvakáció,

A diáknak ez be jó

Legboldogabb most a diák,

Előtte rázás a világ

Nincs boldogabb két hónapig.

Tejbe-vajba fürdik nyakig.

(J-y)

— Vasárnapi i ténisztelek. Vasárnap a református templomban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Konrád Zoltán s.-lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, 11 órakor Könyves Tóth Kálmán lelkész, a Kossuth-utcai templomban Uray Sándor lelkész, Ispóty-templomban Nagy Lajos s.-lelkész, Csapó-kerti imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a Homokkeri imaházban Boér Károly vallásoktató lelkész.

— Kereskedelmi történelmi kiállítás. A X. kereskedelmi oktatásügyi nemzetközi kongresszus folyó évi augusztus hó 31-től szeptember hó 5-ig és a VII. nemzetközi közgazdasági tanfolyam augusztus hó 11-től 30-ig tartatik meg Budapesten, ahol kereskedelmi történelmi kiállítást is rendeznek. Erre a célra kéri Debreczen városától a városi levéltárban vagy a múzeum birtokában levő s a kiállítást érdeklő képeket, modelleket vagy történelmi vonatkozású tárgyakat.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorhajosoknak, szék-szorulásban szenvedőknek.

Rapható Debreczen és vidékén minden

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

gyógyszertárban és jobb fűszerüzletben. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

— **A nagyerdő szanatórium.** A nagyerdő szanatórium, amelyet szegénysorsú tüdőbetegek részére a József Kir. Herceg Szanatórium-Egysület épített, két héten belül teljesen tétő alá került. A nagyerdő fái között gyönyörűen bonakozik ki a hatalmas építmény, melyet 150 ágyra terveztek, de 180 beteg is elhelyezést talál benne. A szanatórium berendezése a téli folyamán megtörténik és tavasszal az első nap-sugárral megnyílik. A megnyitáson részt fog-nak venni József főherceg és Augustia főhercegnő is.

— **A miniszter köszönete a jegyzői tan-folyam támogatásáért.** A községi közigazgatási tanfolyam beszüntetésével a belügyminiszter kö-szönetét fejezi ki Debreczen városának, hogy ezt a tanfolyamot egy évtizeden át kellő tá-mogatásban részesítette.

— **Elvileg Mos.** Az orosz közoktatásügyi miniszterium tanulmányutatót rendez a közép-is-kolák ifjusága számára Japánba. Zsidók is jelent-keztek, de ezeket kizárták azzal a megoko-lással, hogy zsidóknak egyáltalán tilos résztvenniök a keresztény diákok tanulmányútján.

— **Szerelmes volt egy kis leány.** Resz-kező, finom kis leánykékben dördült el tegnap délután egy nagy, hatalmas revolver, hogy az a kis ólomgolyó örökre meggyógyítson min-den bánt, bántot fájdalmat. Hogy ő ökre le-csillapítson egy szerelem által megzaklatott ifjú leányszívet amely nem birt beérődni abba hogy nem doboghat annak a keblén, a kit pedig minden dobbanásával szeretett. És a kis ólomgolyó jól elvégezte dolgát. Horkai Margit, 21 éves református tanítónő ma már halott. Sőt halott volt abban a percben, a melyikben az a hideg ólomgolyó behatolt zak-latott szívébe. A kis ólomgolyó jól végezte dolgát. . . A szerelem legújabb, szerencsét-len áldozatának temetése vasárnap délután fog megtörténni, előreláthatólag az egész város ószinte részvéte mellett.

— **Leütötte a villamos áram.** A ma délelőtti 10 órakor történt villamos huzal leszakadása-folytán Ksik Tamás, a «Hortobágy» gőzma-lom főmunkáse, mint japunk más helyén rész-letesen megírtuk, hajlát jelt. Ezt megelőző-leg Kigyós, Lajos 33 éves gázgyári munkást az állványról, melyen dolgozott, leütötte. Ki-gyós az esés következtében kezét és lábát el-törte. Súlyos sérülésével a mentők a közkor-házba szállították.

— **Ipartepek adómentessége.** A kir. köz-gazgatási bíróság pénzügyi osztálya a napok-ban hozott döntvényében kimondotta, hogy a házadómentesség nemcsak a gyár céljaira emelt külön épületeket illeti meg, hanem egy közön-séges lakóház bizonyos részeiben elhelyezett ipar-telepet is megillet, illetve bármely épületben levő azokat az épületszerveket is, amelyek a gyárüzemnek minősíthető ipari üzésére szolgálnak.

— **A szupplikáns pénze.** Kovács Sándor V. gimnáziumi tanuló, aszói szupplikáns, akj je-lenleg a Kollégium 22. sz. szobájában kapott ideiglenes lakást, panaszt tett a rendőrségen, hogy lakóhelyén ismeretlen tettes 27 koronát tevő pénzt ellopta. A rendőrség a tettest nyomozza.

— **Rendkívül cs. kir. jótékony állam-so sjáték.** Junius hó 3-án tartják meg Bécs-ben a közös katonai jótékony célokra ren-dezett sorsjáték húzását. A játékterv tartalmaz 21.146 nyereményt készpénzben, 200000, 50000, 3000 koronás főnyereményekkel. Sor-sjegyek a 4 K. Dohánytözsdekben, bankhiva-talokban, adó- és postahivataloknál stb. kaphatók.

— **Halálozás.** Boross Tóby István és neje, tasnádi Kardos Ilona mint szülők, Boross Tóby Ilona, mint testvér, tasnádi Kardos László és neje Szabó Róza, mint nagyszülők, úgy a maguk, mint a kiterjedt rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják a felejthe-tellen gyermek, testvér, unoka, unokahug, uno-kaestvér és kis rokon, Boross Tóby Marianne folyó hó 28-án hajnapban, életének 11-ik évé-ben történt csendes elhunytát. Kedves kis ha-logtunk földi részei folyó hó 29-én délután 5 órakor fognak a Simonyi-ut 11. sz. alatti nyat-alból a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai sírkertben levő csajádi sírba örök nyugalomra he-lyeztetni. Mely végtisztességetekre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket bánatos szív-vel meghívjuk. Debreczen, 1913 évi junius hó 28. A temetést Dankó temetk. vállajata rendezi.

— **A feketeruhás asszony.** Egy Ökörmező felé hajadó szekéire — mint Nagyváradról je-lentük — fejkéredzkedett egy feketeruhás hölgy, aki nagy táskát vitt. Utközben a nő és a koc-sis beértek egy vendéglőbe és amire kijöt-tek, a táskát eltűnt a kocsiól. Vajaki ellopta. A feketeruhás hölgy erre megfordult és gya-log visszaindult Husz fejé. A kocsis jelentést tett a csendőrségnek az esetről, a csendőrség a tolvajt kinyomozta, elvette tője a táskát, a melyben nagy meglepetésre egy koraszülött gy-e-rek holttestét találtak. A titokzatos hölgyét ke-resik.

— **Egy kis fiú szerencsétlensége.** Ujvári An-drás másfél éves fiú ma délelőtti tévedésből manólugot ivott. A szerencsétlenséget a szü-lői gondatlanság idézte elő, akik ellen az el-járást megindították. A kis fiút behozták a köz-kórházba.

— **Földrengés.** Pórából jelentik, hogy tegnap reggel 6 óra 17 perckor a szeizmográfok igen erős távoli földrengés kezdetét jelezték és 0,3 mm. effektív tájajmozgást jegyeztek fel. A föld-rengés Mexikóban történt.

— **Kedvezmény előfizetőinknek.** Ki-adóhivatalunk elhatározta, hogy mind-azok az előfizetők, kik legalább egy negyedévre előfizettek, lapunkban egy-szor teljesen díjtalanul leköszölthetnek bármilyen apróhirdetést, Aki tehát házat, földjét, szőlőjét vagy bármit eladni vagy venni akar, cselédet vagy más alkalmazottat keres, ha a „Debreczen“ előfizetője, az előfizetési nyugta bemu-tatása feljogosítja őt e kedvezmény igénybevitelére. Reméljük, hogy kiadó-hivatalunk ezen kedvezményét mélyen tisztelt előfizetőink igyekezni fognak mielőbb igénybe venni.

x **Fényképészeti készülékek műkedvelők-nek.** Mindazoknak, akik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen meg-található sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképé-szeti eszközök különlegességei áruházát, a melynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

— **Pusztuló zivatar.** Eszékéről jelentik: — Orahovica—Vocin között tegnap délután 5 és 7 óra között óriási zivatar volt, mely nagy pusztításokat okozott. Orahovica község vizajatt áll. Az állomástól a községhezig terjedő terít-let el van öntve. Az állomás fűtőházában a víz két méter magasságban áll. Vocin körüli több hidat elsodort az ár. Az eszéki postahivatal

az oravica—cacinci vona, állomásaira és Vö-rösmajor állomásra nem fogad el szállítmányo-kat. A kár számszerűen még nem állapítható meg.

— **Eőleges jelentés.** A Magyar Király-ká-véház agilis és ügyes tulajdonosa, Erős Ja-kab nagy meglepetésben részesíti városunk szó-rakozni vágyó közönségét akkor, amikor le-hozatja a fővárosból Neszmélyi Böskét és női zenekarát, vajamint «38. Rác Lacit», az ur-primást, Budapest kedvencét. Ez az ének- és zenekar minden este hangversenyt rendez a «Magyar Király»-ban s a legelső klasszikus mű darabokat, vajamint a legújabb operette- és népdalokat fogja játszani. Előadja ezenkívül a Budapesti Fővárosi Orfeum és Royal-orfeum leg-újabb kupléit, slágereit, énekszámait a kávé-ház közönségének.

Modern négyzetes

utcai lakás

villanyvilágítással és vízvezetékekkel

augusztus hó 1-től

KIADÓ.

Értekezhetni itt a szerkesztőségben, vagy dr. Elek Dezső ügyvéddel Wer-bóczy-utca (iparkamara-palota.)

Koncz

fészt és vegyileg tisztít mindenmü ruhát, valamint csipke- és szövet függönyöket kifogástalanul.

DEBRECZEN.

Főnöklet:

Fiók-üzlet:

Arany János-u. 10. Bathányi-u. 2. sz. TELEFON: 701.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

Hajápolás tudományos alapon

a leghelyesebb mód a fejbőr ápolására és a haj erősítésére.

Ára üvegenként: 2.50 K. Hónapokig elegendő.

A japánok gyökerelt őrszöke azonnal betemette az új-új gumiszőkeket számos előnyvel.



Használható: kiskis, táradtság, az ideg- és izomszövetek károsítására. Kereskedő: Budapest, VI.

CSARNOK Hermione.

Regény.

Irta Thukon Jozsef.

22.

Angeló fölkeresésére minden irányban hajók küldettek szét, de senki sem találta fel őt, sem a hajó maradványait, melyen távozott Korina özvegynek tekintette magát, s visszavonult életet élt.

Ideje nagyrészt egy távol eső kerti házában töltötte. Csak ritkán jelent meg a bánatos király udvaránál, ki legboldogabbnak érezte még magát Hermione e hű barátjának társaságában.

Reginád híven megtartotta Camilónak tett ígéretét; mint legmeghittebb barátját tekintette őt udvaránál s érdemeihez mért hivatalra emelte.

Az országbeliek ismerve az ő ritka tehetségeit, e méltó megkülönböztetést nem irigyeltek tőle, sőt általános tisztelettel s hálával viseltettek iránta, mert állították ama sokszereű áldást, mit e bölcs férfi fáradhatatlan munkálkodása hazájukban szétárasztott.

Különös érdeme volt a tengeri hadfludományt teljesen értő Camilónak a Reginád által kiállított hadihajók létrehozásában, me-

lyek lehetségesé tették az ország hntárait gyakori berohanásaikkal haborgató szomszéd nemzetek szerencsés sikerrel való visszaverését.

Lecsillapulván az ellenséges támadások, tökéletes megszűnés után az ország benseje ez által a művelődés, ipar tejeledzni kezdett s még eddig nem látott virágzásra emelkedett s mind-urendű lakosokra kiterjeszté jótékony hatását.

Hogy e terjedő jóletnek tartósságot biztosítson, célszerű törvények alkotását rendelte el Reginád, melyek nnek éntozását ismét a mély belátású s a régi római törvénykönyvekben jártas Camilónak közökhették.

Igy jött e az időnek homok-óráján lassankint tíz év, mígta Reginád e jeles férfit bíta udvaránál, ki neki mindinkább nélkülözhetetlen né volt.

Po ytafjuk.

NYILT-TER

Serravalló's

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengékedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágyerjesztő idegerősítő és vérjavító-szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 Korona / 1 L. üvegekben 4:80 K.

Legjobb fűtő ital



1/2 liter, szeszmentes gyógyvó, könnyen emészthető, az egész szervezetet feltisztítja.

Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-CRÉME SZAPPAN

legjobb arckonós, 2-3 nap alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő, mályfoltok, pattanások bórta (Mitesser) ráncok, kiütések ellen.

Margit-Créme páratlan szer bőrpattanások, wimmerlik, arc- és kézörösdés, napbarnítás ejlen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik hogy bőrre kenve, ez rögtön felveszi és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szeplővel, vagy mályfoltokkal fedett arc 2-3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Creme teljesen ártalmatlan, nem zsíros, az arc uem lesz fényes, az arc nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Créme ára: nagy tégely 2 kor, kis tégely 1 kor. — Margit poudér fehér, rózsás; v. crème színben 1:20 kor. Margit-szappan darabja 70 f. — Csakis akkor valódi, ha minden egyes doboz

gutori Földes Kelemen gyógyszerész ARAD felirattal és oimerral van ellátva. Utánzatoktól óvakodjunk!

Főraktár Debreczenben: Balás Ödön, Jóna és Jóna drog. Kubek Sándor, Mihalevics Jenő, Mautner Alfréd, Tóth Béla, Barócz Zsigmond [Hajdusoboszló] Eressey Gábor gyógyszerész Hajduböszörmény.

Hársfalva gyógyfürdő

Klimatikus gyógyhely.

Vasuti állomás, posta és tévarda. 200 méter magasságban fekszik a tenger sime felett. **Fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.** Gyönyörű fekvés, ócsongó birtok- és fenyőerdők. Kényelmes és első osztású, modern berendezés, hidegvíz gyógyintezet, sós és fenyő belégzőtermék (Inhalatorium.) savanyvízes és vasas ásványvíz-fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kintinó vendéglők. **Gyógyvíz kintinó hatású tödőbajok, malária (moesárkák), gégegy- és tüdőgyulladás, máj- és lépdiagnózisok, hólyaggyulladás, speciálisan a görvélves esont bármilyenkor. Mindentől kiegészítőként, fejfájás, migraine, histéria, szédülés, nehéz légzés, hipochondria, vérbajok, köszvény, görvény, bujakór, delirium, lucan. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál Rézle esobb felvilágosítással szolgál!**

a fürdőigazgatóság Hársfalva (Bereg-m.

Alapos vizsgálatok

igazolták, hogy azon mosónőknek, akik állandóan és eszszertlen csakis SCHICHT-„SZARVAR“ MOSÓ-SZAPPANT használnak, szép fehér, sima és puha kezük van, mert a SCHICHT-SZAPPAN renki- kívül enyhe, teljesen tiszta és még langyos vízben is jobban lehet vele mosni, mint más szappannal meleg vízben. Más szappannál sokat kell dörzsölni, míg a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓ-SZAPPANNAL teljesen elegendő, ha azzal egyszer átsimítjuk a ruhát

Az „ASSZONYDICSÉRET“ mosokivooatot minden nő dicséri, mert a ruha beáztatásához ez a legideálisabb szappanpor



A női szépségnek

semmi sem árt jobban, mint a naphosszat való kinlódás a páratelt levegőjü mosókönyhában, továbbá a fáradságos munka, a mely a mosással jár, ha a régi módszer szerint közönséges szappannal mosunk. — Azok akiknek a SCHICHT-„SZARVAS“ mosószappan segít a mosásban, életvidámak, egészségesek és élénkek maradnak. Mert minden fáradságot meg lehet takarítani a munkát legcsekélyebbre lehet redukálni ezzel a szappannal.

Az „ASSZONYDICSÉRET“ mosokivooatot minden nő dicséri, mert a ruha beáztatásához ez a legideálisabb szappanpor.

Rutinirozott budapesti,

kiterjedt ismeretséggel bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi irodatulajdonos

„fizetésképtelen“

vagy fizetési haladékokat kérő és csődben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvállalja, azt a legnagyobb lelkiismerettel, hártalan szorgalommal és figyelemmel minden körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Egyezségek esetleges finanszírozását magára vállalja. Sürgőnyi meghívásra azonnal jelentkeznek. Wienben állandó képviselőt tartok. Cim:

Fenyvessi Dávid

Rádai-u. 5. sz. Telefon 68-17.

Eladó

olcsó földbirtok

Nagyváradtól (Bihar-n egye) 20 kilométer távolságra (Félix-fürdő mellett) Nagyváradtól műút vezet keresztül a birtokon, vasúti megállóhely a tanya kapuja előtt, összesen **563 kis hold (1000 -os) tanyával együtt**, ideálisan szép nyaralóhely, ebből **450 hold kitünő szántóföld**, a többi legelő. **Az átvételhez csak 25-30 ezer korona készpénz szükséges**, a többi eladó előnyös feltételek mellett kölcsönképen jutathatja a vevő rendelkezésére. Bővebb felvilágosítást nyújt

Bányai András építőmester
Békéscsaba, Andrásy-utca 6. sz. alatt.

Betonkészítők és vállalkozók
figyelmébe!

Kotrógépen nyert

Sajókavicsot és Sajóhomokot

bármely mennyiségben legjutányosabban szállít

Ravics és Homok termelési és értékesítő vállalat Miskolcson.

Gyógy kénes iszapfürdő a „Diana“ fürdőben.

Szíves tudomására hozom a m. tisztelt fürdőközségnek, hogy „Diana“ fürdőben (a vasúttal szemben) kénes gyógy iszapfürdőt rendeztem be.

Az iszapfürdő árát a legolcsóbban állapítottam meg.

Egy iszapfürdő ára (fürdőutáni pakolással) 1 korona 50 fill. A zuhanyfürdő megkezdődötti ára 40 fillér.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. u. 70 fill.

Kádfürdő 1 korona 30 fillér.

Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.

Férfiak gőzfürdő kedd, csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. e.

Füzetjegy ára 7. korona,

tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.

Tisztelettel

Kabai József

fürdőtulajdonos.

GYÜMÖLCS SZÁLLÍTÓ KOSARAT

mindenkivitelben és mennyiségben legelőnyösebben szállít az

Országos Központi Hitelszövetkezet

kötelékébe tartozó ipari és háziipari szövetségek

Beszerező és Értékesítő Központja

Budapest, VIII. József-körút 36.

Szétküldési telepek:

Kecskemét, Szépfalu, Zenta.



A magy. kir. földmívelés-ügyi minisztérium megbízásából az állami szőlőtelep által kipróbált

Kochillin

szőlőmoly- és gyümölcsféregirtó anyag.

bizonyult a legjobbnak az eddig ismert összes anyagok között. A szőlő virágzása idején egyszerű használat után minden pete, hernyó lepke és báb elpusztul. A szőlőmoly és gyümölcsféreg ellen a legolcsóbb és leghatékonyabb anyag. **Ára kg.-ként 4 korona.** Minden kilogramm 25 liter vízben feloldandó, ekkora mennyiség 400 négyzetméter szőlő bepermetezésére elegendő. Ha a fűrtöketbőgrékbe mártogatjuk vagy az anyaggal ecseteljük: úgy két kilogramm egy katasztrális hold szőlőre elegendő. Hatása elmaradhatatlan gyümölcsre, emberre ártalmatlan. Megfendelhető az ár előzetes beakadása vagy utánvétel mellett a Tóth-féle Kochillin szőlőmoly- és gyümölcsféregirtó-anyaggal központi irodájában, Budapest, VI., Eötvös-utca 14.

Részletes használati utasítás minden esomagban; számtalan elismerő levele tartalmazó prospektussal dímentesen szolgálunk. **Vizontelárusítókat kereszük**



Egy okos fej

elismertéje azon vívmányokat, melyekkel a fűszerkémia a háztasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. csontó pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, kázi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel közve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és erősítő utóéledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 L. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és cséme vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanília esszencét. Egy esomag tartalma 2-3 jó vanília-esszencét felel meg.

Minerális használati utasítás minden esomagon. Kapható minden elemi-szerüzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Világtalálmány !!

Legalább 10 ezer korona évi kereset 4-5000 korona tőkével

Egy új világtalálmány terjesztéséhez, amely minden faluban, kisvárosban, nagyvárosban, **kávéház, vendéglő, fürdőtelepek, iskolák és salonok** örömmel vásárolnak.

Hajdu-megyében vezérképviselőt keresünk! Szakképzettség absolute nem szükséges! Ajánlatokat **Világtalálmány** jellegűre a lap kiadóhivatalába kérünk. Csak olyanok irjanak, akiknek a fenti tőkék megvan! A képviselőt **csalag** több megyére is átadjuk megfelelő tőkével rendelkezőnek. **Kereskedő, hivatalnok, magánzó**, vagy bárki vállalhatja a képviselőt.

Az ORIENT szálloda

BUDAPEST,

VII., Ráóczy-ut 42. szám.

teljesen újonnan berendezett 85 szobával a város központjában. Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.

Kávéház a házban.

Szíves pártfogást kér a tulajdo

Vezető: **Schloethaur Ferenc.**

Walla József

Czementáru-gyár Részvénytársaság.

Monsiklap-, [m]űkő- és cementáru gyár

Beton, vasbeton és burkoló építési vállalat

Iroda kizárólag:

BUDAPEST, VII. Gizella-ut 3.

Alapított 1878. évben.

TELEFON 39-30. és 141-89.

Gutmann Testvérek

kőszénbányái

Budapest, V. Béla-utca 6. sz.

Interurbán telefon: 36.

Elsőrendű porosz darab-, kocka és diószén, szoba és konyhafűtőre.

Ostrau-dombraui darab-, kocka-, dió és akaszén.

Ostrau mosott, gép- és kazánfűtési célokra, finom és durvaszemű kovacsosén.

Drenkovai szén, ipari célokra, saját gőzöstünkkel szállítva.

Ostrau-dombraui pírészén, öntőde és szivógázmotor célokra.

Ostrau-légszezpírészén, szobafűtésre

Ostrau-kőszénbrikett, 3 kilogramos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez.

Minden vasút- és hajóállomásra szállítva.

Lapkihordó asszonyok felvételnek a kiadóhivatalban. Darabos-u. 7.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. **Vastagabb betűvel 10 (tíz) fillér**

Apró hirdetés előre fizetendő. Vastagabb betűvel hirdetés díja kétszeresekben is beiktatható.

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma köretik.

Levelezés.
Nősülne csinos barna 27 éves keresztény felsőkereskedelmi iskolát járt vendéglős gyönyörű fekvésű fürdő helyen, nőül venné azon 16—24 éves szép úri leányt kinek K 10,000 készpénze van. Fényképpel ellátott levelet: „Mintaférfj” jelige alatt Miskolczi főpostára kérek.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Cserébe adnám 15 éves kereskedelmista leányomat tisztességes házba hasonló fiu, illetőleg leányért. Családom nyelve német. Polgári, és felsőbb leányiskola, főgimnázium, főreáliskola helyben. Breuer Róbert.

Elsőrendű huspiaczczal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett **szalámigyár**, villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg berbeadandó. Szíves ajánlatok „Előnyös” jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Makulatura papiros kis és nagy mennyiségben olcsón kapható — Darabos-u. 7. Telefon 412.

Tenke Biharmegye. Legolcsóbb és leghathatósabb vasas fürdők egyike, a nőbetegségek és vészhelyzetekből eredő bajok gyógyítására. — Prospektust készséggel küld a fürdő-igazgatóság.

Munkanélküli asszonyok, férfiak azonnal kitűnő munkához jutnak. Cím megtudható a Kiadóhivatalban délután 3—4 óra között.

Varrónő házakhoz ajánlkozik. Vidékre is elmegy. — Vigkedvű Mihály-utca 52 szám.

Kiadó szobák. Elegánsan burtozott, két egymásba nyíló, külön bejárattal emeleti szoba, akár egy, akár két ur részére, azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Allandóan

mellékkeresetként i

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével **Budapest, 55. ös postahivatalba „Universium”** jeligére beküldi. — Nem ügynökség.

Kiadó nyári lakás. 2 szoba, veranda, és mellékhelyiségekkel a Vénkertben kiadó. Bővebbet a kiadóban.

MOLL-FELE SÉDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SÉDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legnagyobb GYOMOR- és ALTBST-BÁNTALMAK, gyomorfájás, rögzült SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziismernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szereztek.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓB-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sóborszesz nevezetesen „minta-füldalom” csillagító bedörzsölésig készvény, csúsz és a megkülönböztető követelményeinek legismertebb népszer.



Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legtöbbször, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásáért és ápolásáért úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

MOLL A. gyógyszerész,

es. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9

Videki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Eladó

úri lak és üres telek.

Egy szép úri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-épület eladó a Vénkertben. Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Ó csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

Rendkívüli Csász. Kir. Államsorsjáték.

Bz a sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

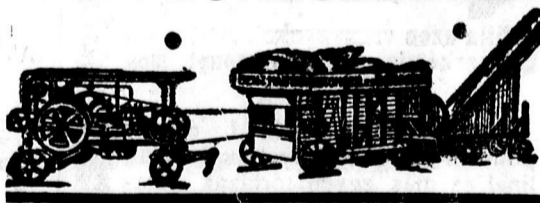
A húzás 1913. július 3-án fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zoltanstrasse 5. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirtda hivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

EREDETI BENZ CSÉPLŐKÉSZLETEK



BENZIN-LOKOMOBIL

ALLÓ ÉS FÉKŐ RENDSZERŰ, TELJES JÓÁLLÁSSAL, KÖRVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK. ÁRJEGYZ. INGYEN

BENZ MAGYAR AUTOMOBIL-ÉS MOTORGYÁR RÉSZV-TÁRS.

BUDAPEST, KÖZPONT V., DOROTTYA-UTCA 6. TELEFON: 198-79 ÉS 26-24.



„Riska” állatvédőpor

az egyetlen gyógy- és óvszer száj- és körömfájás sertésvész és baromfivész ellen. A m. kir. földm. miniszter által rend. engedélyezett.

Ára eredeti dobozban 3 kor.

Főelárusító **Meller és Tsa**

Budapest, Károly-körut 10. sz.

